

ինչ եղեալ են վասն միաբանութեան հայոց, իսկ կաթուղիկոսն նմա ասացեալ է. եթէ թողեալ զլեռնականսն [Միբանանցիք՝] լիցիս միայն ի կողմս վէնէտիկեցոց, դիրաւ մարթ է լինիլ. բայց ցորչափ ունիս զլեռնականսն, անհնար է: Իսկ պարոն Յովսէփն տայ պատասխանի, ունիմ զվէնէտիկեցիս, իսկ զլեռնականսն թողուլ զի՛նչ հարկ է, և այսու բանիւ խափանեալ է խօսքն:...

Յամի տեառն 1769
ի սեպտեմբերի 22 ի Հալէպ

Նուաստ ծառայք
Հ. Մանուէլ, Հ. Սուքիաս և Հ. Միքայէլ

ՄԼԳ.

Մանր մուշեր լուրեր՝ ազգերու երկրատիրութեան հաշիւներու շուրջ:

**Գերապատիւ Արքայ Հօրն իմում բազում խոնարհութեամբ և սիրով
ողջոյն ի Քրիստոս Յիսուս**

... Երկրորդ օլախքն և սըսփքն հպարտացեալ յաղթութեամբ մոսկովին, պղտորութիւնս բազումս յարուցանեն, և զօրքն կայսեր ի յառտեալ կուտեն. և կայսրն անձամբ վերստին մայիսի վեցին զալոց է աստ. և աստի յառտեալ գնալոց. և նշան պատերազմի երևի ընդ մոսկովին, զի բազում չարիս հասոյց, քահանայից կրօնաւորաց և կուսանաց և եկեղեցեաց են. և տաճկին աւելի քան զմիլեօն քիլէ ցորեան դրամով տուաք և ասեն թէ այսու դաշամբ, զի դարձուսցէ զպէլլըղատն առ կայսրն, նաև որչափ երկիր առեալ է մոսկովին ի տաճկէն, որք յառաջ կայսրն եղեալ էր թափեցէ ի ձեռաց մոսկովին և իւր լիցի: Նաև ասեն թէ կայսրն զփեսայն իւր զբրինձ ալպերթն կամի թագաւորեցուցանել ի լէհ. որովհետև է որդի թագաւորին լէհցոց: Եւ եռապատիկ պատրաստութիւն է անթուր պատերազմի: Իսկ յաղագս այնորիկ թէ կոստանդնուպօլիս առցի, և թագաւորութիւն տաճկաց բարձցի, այս բնականաբար անհնարին է, զի ոչ ոք յինքնակալաց թողու այսմ լինիլ... զի տակաւին աստի հեռի գոլով մոսկովին, այնչափ ամբարտաւանին, մինչև ասել ոմանց, թէ զնէմցէն և զմաճառն մինչև ցտնդեայ մանուկն ի սուր սուսերի մաշել. և սմին իրի ի գիշերի ծննդեան սպառազինեալ գնացին յեկեղեցին ուղղափառքն, զի մի գուցէ ըստ ձայնիցն յանկարծակի կոտորեսցին ի նոցանէ. այս եղև աստ...:

Յամի տեառն 1770
ապրիլի 26
[Պաշալտով ?]

Նուաստ ծառայք
Հայր Կարապետ վրդ. Միխիթ. [Մարտիրոսեան]

ՄԼԴ.

Չանազան վայրերու մէջ գտնուած հայ ձեռագիրներու մասին օգտակար ծանօթութիւններ կու տայ Հ. Միք. Չամչեան:

**Գերշարգեղի արքանօր մերում տեսան տեսան Ստեփաննոս բարունակետի
նամբոշրիւ աջոյն ողջոյն ի Քրիստոս**

... Առ պարոն անբանիսին աներոյ պարոն պօղոսին եղբօր պատ. Հ. Աստուածատուրին գտի զաւետարան մի երկաթագիր իբր 800 ամաց. և ետու զայն ովսանային բերել ի վանս: Առ պարոն տղասիին փեսայակցի մղոսի ստեփանին հօր պատ. Հ. Պե-